

مرام

حزب اسلامی افغانستان

مرام حزب اسلامي افغانستان

ناشر: حزب اسلامی افغانستان

طبع اول: ۱۳۵۵

طبع کنونی: ۱۳۹۵

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ *

الانعام: ۱۶۲

بگو: یقیناً که نماز، قربانی ام، مرگم و زندگی ام برای خدا
پروردگار عالمیان است.

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ *

التوبه ۷۰

و مردان و زنان مؤمن برخی دوستان برخی دیگر اند، به
معروف می گمارند، از منکر باز می دارند، نماز برپا داشته،
زکات می دهند و خدا و پیامبرش را اطاعت می کنند. اینها
کسانی اند که خداوند حتماً بر آنان رحم خواهد کرد، بدون شك
که خدا عزتمند باحکمت است.

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ * آل عمران: ۱۰۴

و از شما باید گروهی (بمیان آمده) باشد که به سوی خیر
دعوت می کنند، به معروف می گمارند، از منکر باز می دارند،
و همینها پیروز و رستگار اند.

فهرست

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۶	عمومیات
۱۰	فصل اول
۱۰	در بخش قانون
۱۳	فصل دوم
۱۳	در ساحت اصلاحات مذهبی و اخلاقی
۱۶	فصل سوم
۱۶	بخش تعلیم و تربیه
۲۱	فصل چهارم
۲۱	نظام اداری
۲۵	فصل پنجم
۲۵	نظام اقتصادی
۲۶	اول- زراعت و مالداري

۲۹	دوم- تجارت و صنعت
۳۲	سوم- حقوق کار گران و مأمورین پایین رتبه
۳۴	چهارم- اصلاحات عام اقتصادی
۳۶	فصل ششم
۳۶	سیاست خارجی

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

حزب اسلامی افغانستان این نخستین و پیشتازترین نهضت اصولی و انقلابی میهن ما در صدد آن است تا رهنمودها و هدایات جامع و سازنده اسلام در جهت رهبری سالم زندگی انسانی؛ بدون کم و کاست و بطور کامل نافذ گردد.

این حزب معتقد است که راه حل یگانه تمامی مشکلات و بدبختی هایی که انسان و زندگی اش را در محاصره خود گرفته تنها و تنها تحکیم نظام نجات بخش اسلامی است.

تا زمانی که در تمامی ابعاد مختلف زندگی فردی و اجتماعی مردم شریعت اسلامی نافذ نگردد؛ جهان بشریت همواره با دشواریهای جانکاه و جانفرسا مواجه خواهد بود و امکان نیل به فلاح و سعادت و رسیدن به رشد و تکامل هرگز و از هیچ راهی دیگر برایش میسر نخواهد شد.

شواهد تاریخی گواه زنده این حقیقت اند که هرگاه در یکی از

جهات زندگی بشری؛ فساد رخنه نموده؛ در جهت تعمیم و گسترش این فساد عوامل بنیادی ذیل نقشی اساسی بازی کرده:

الف- آنجا از ارزشهای دینی و احکام الهی عدول و انحراف صورت گرفته.

ب- هدایات گرانمایه پیامبران برگزیده الهی چون مبانی اساسی نظام زندگی پذیرفته نشده.

ج- و آنجا باور به رستاخیز و اعتقاد به محاسبه الهی در ضمیر انسانها سرکوب گردیده.

در هر اجتماعی که نظام زندگی و مناسبات آن بجای مبانی سه گانه فوق بر محور هوی و هوس و اراده و خواست اربابان زر و زور و قدرتمندان چرخیده آنجا خواهی نخواهی عدل و انصاف جایش را به زور گویی و ستمگری تخلیه کرده است.

آری! تا زمانی که اطاعت و بندگی خدا، ایمان به رستاخیز و پیروی از هدایات نجات بخش پیامبران علیهم الصلاة والسلام پایه و اساس تمامی ابعاد حیات بشری قرار نگیرند؛ نه اقامه عدل و انصاف امکان پذیر است و نه جلوگیری از ظلم و ستم.

بدون مراعات این ارزشها و التزام به این اساسات بر مبنای هر عقیده و نظریه ای که در راه اقامه عدل و انصاف؛ تلاشها و مساعی بخرج رود؛

این مساعی جز اینکه ظاهر ظلم را تغییر دهد و از شکلی به شکلی دیگر در آورد؛ نتیجه ای دیگر نخواهد داد.

گرچه در کشور ما افراد معتقد به این ارزشهای الهی خیلی زیاد اند؛ ولی نظامی که بر این ارزشها استوار بوده و ایمان این اکثریت قاطع مقتضی آن و خواهان اقامه آن است؛ به گونه عملی نافذ نگردیده، نظام حاکم بر جامعه بر پایه معتقدات مردم استوار نمی باشد، میان باورهای مردم و نظام حاکم بر جامعه شان تعارض عمیق وجود دارد. ازینرو با وجود این که کشور ما يك کشور اسلامی است ولی ملت از مزایای چشمگیر نظام اسلامی بهره مند نبوده، در تمامی بخشهای زندگی از آن محروم اند، نه خود از مزایای نظام اسلامی مستفید گردیده اند و نه توانسته اند دیگران را در این راستا کمک کنند.

حزب اسلامی افغانستان مصمم است تا ارزش های حیات بخش اسلامی؛ در تمامی ابعاد حیات اجتماعی مسلمانان؛ به گونه واقعی و عملی پیاده گردیده؛ روابط و مناسبات مردم بر مبنای اصول و هدایات اسلامی تنظیم گردد. نشر و پخش هرچه وسیعتر و گسترده تر اندیشه های اسلامی، مبارزه دوامدار و پیگیر با فساد و بدکاری و پیکار خستگی ناپذیر با گمراهی های جاهلیت کهنه و نو؛ اهداف اصولی حزب ما را تشکیل داده؛ و اما این حزب معتقد است که تا حکومت ها و زمامداران اصلاح نشوند؛ هیچ برنامه اصلاحی امکان تحقق را نخواهد یافت و به بار نخواهد

نشست؛ حکومت فاسد همواره چون مانع اصلی و بزرگ جلو تلاشهای و مساعی اصلاحی را سد نموده؛ از عوامل فساد و گمراهی چون حامی عمده و اساسی دفاع و پشتیبانی می نمایند. بدون اصلاح کامل نظام حاکم؛ نه اصلاح فردی امکان پذیر است، نه اصلاحات اجتماعی، نه اقامه عدالت و نه تأمین کامل امنیت.

این حزب تمامی وسایل ممکن و دست داشته را بکار گرفته؛ با توسل به تمامی تدابیر لازمی سعی خواهد ورزید تا در جهت اصلاح و تغییر نظام حاکم؛ قدمهای مثبتی بجلو بگذارد و زمینه تحولات اسلامی را فراهم سازد.

اگر بخواهیم اهداف این حزب را در چند جمله مختصر ارائه کنیم؛ به شرح ذیل تقدیم می نماییم:

۱- التزام به ارزشها و اصول اسلامی، تبعیت از منهج صحابه و کارنامه های خلفای راشدین و تعمیل کلی هدايات اسلامی.

۲- امحای کامل ظلم و استثمار، برچیدن بساط بدکاری و فساد، تنظیم حیات اجتماعی بر مبانی اصول اسلامی و اقامه عدل در تمامی ابعاد زندگی مردم.

۳- رشد و پرورش فضائل و نیکی ها و پیکار عملی با مفاسد و بدیها.

۴- پایان بخشیدن به نظام های حاکمه مستبد و مطلق العنان، تثبیت

حاکمیت اصول و مقررات و تعبیه نظام حاکم بر پایه اصل خدمت به مردم.

۵- تعمیم طرز فکر اسلامی، احیای احساسات اسلامی مردم و نشو و نمای مشاعر دینی آنها.

۶- مساعی جمیله در جهت نشر و پخش دعوت اسلامی و اعلاى کلمة الله در سراسر جهان

و من الله توفیق

عمومیات

۱- این يك حقيقت قطعی و مسلم است که افغانستان کثوریست اسلامی که موجودیت آن به بهای خون ملیونها غازی و مجاهد با ایمان تأمین گردیده و در راه دفاع از سلامت و سربلندی آن ملت خداپرست افغان قربانی های بی شماری داده و شهداء زیادی تقدیم کرده است، و در هر برهه زمان و در برابر هر تجاوزگری هزاران مجاهد مؤمن به قیمت جان و مال شان رزمیده اند.

از این رو در این سرزمین میراث مجاهدان مؤمن؛ فعالیت های سیاسی و فرهنگی ای که برای اشاعه عقائد و نظریات غیراسلامی براه می افتند و گروههایی که در جهت تعویض جامعه اسلامی افغانستان به اجتماع غیراسلامی؛ مساعی ناروا و ناجائز بخرج می دهند، از هر نوع و در هر پوششی که باشند؛ تمامی چنین فعالیت ها و گروهها در واقع با مساعی در جهت امحای موجودیت تاریخی و هویت اسلامی کشور ما مترادف اند. حزب اسلامی افغانستان چون حامی سر سخت موجودیت و سلامت میهن عزیز؛ علیه چنین فعالیت ها به مبارزه می پردازد.

۲- دفاع مجدانه از تمامیت ارضی، استقلال و وحدت کامل کشور وجیهه

مهم نهضت اسلامی کشور را تشکیل داده؛ گروههایی که برای تجزیه میهن ما تعصبات لسانی، محلی، منطقوی، نژادی و طبقاتی را مبنای کارشان قرار داده اند با مقاومت شدید این حزب مواجه خواهند شد.

از نظر ما استقلال و موجودیت کشور و سلامت و رفاه ملت فقط در صورتی می تواند تأمین گردد که در صفوف افراد ملت احساس وحدت، برادری و اخوت احیاء گردد و نظام اجتماعی بر پایه عدالت استوار گردد، به نحوی که تمامی افراد ملت بدون هیچگونه تفاوت و امتیاز نژادی، لسانی، منطقوی و طبقاتی با اطمینان کامل و در کنار هم برادروار زندگی نموده؛ از حقوق مشروع و انسانی شان بر خوردار باشند؛ تنها خدا پرستی و تقوی معیار برتری و امتیاز شناخته شود.

۳- ما معتقدیم که در کشور ما تا زمانی که نکات ذیل با صداقت و اخلاص کامل پذیرفته نشوند؛ هرگز امکان اقامه يك نظام مستحکم و باثبات میسر نخواهد گردید:

الف- چون اکثریت قاطع مردمان کشور ما خواهان اقامه نظام اسلامی اند؛ باید تمامی افراد و گروهها با اقامه نظام اسلامی توافق داشته و هر چه در راه تحقق این مأمول موانع ایجاد می کند از میان برداشته شود. کسانی که با این حقیقت مسلم توافق ندارند و در راه اقامه و تسلط نظام غیراسلامی مساعی به خرج میدهند؛ باید در زمره دشمنان ملت و کشور گرفته شده و مبارزه با آنها بعنوان وجیبه دینی و وطنی فرد فرد ملت

پذیرفته شود.

ب- این سرزمین خطه مشترك همه افراد با ایمان این ملت است؛ نه ملکیت شخصی کدام خاندان خاص است و نه مربوط قوم و ملیتی خاص، احدی حق ندارد در راستای تسلط نظامی تلاش ورزد که منتج به حکومت استبدادی و مطلق العنان فرد، خاندان، قوم و قبیله خاصی و مدافع منافع آن باشد، احدی حق ندارد مانع حضور فعال تمامی افراد ملت در انتخاب زعامت و چگونگی نظام و سیاستهای حکومت و زمامداران شود.

ج- زعامت سیاسی ملت باید در پرتو اصول اسلامی و بمشوره و رهنمایی نمایندگان واقعی ملت؛ مدیریت امور کشور را به عهده بگیرند و به انجام وظائف و اداء مسئولیتهای شان پردازند، زمامدارانی که اعتماد نمایندگان شرعی و قانونی ملت را کسب نکرده اند، مسئولیت سرپرستی نظام مطابق احکام شریعت اسلامی به آنان تفویض نگردیده و وظائف شان را در روشنایی شریعت و طبق مشوره نمایندگان ملت انجام نمی دهند؛ نه قادر به جلوگیری از تشنجات داخلی خواهند شد و نه توانمندی و شایستگی رهبری سالم کشور بسوی تعالی و ترقی را خواهند یافت و نه گامهای مثبت و مؤثری در این راستا به جلو خواهند گذاشت.

د- هر فرد مسلمان این جامعه اصولاً و قانوناً حق آنرا دارد که رأی شخصی اش را در رابطه به قضایای کشور طرح نموده و با استفاده از وسائل و ذرایع قانونی بدیگران ارائه دهد. پابندی ناجائز بر این حق؛ افراد

ملت را به استعمال وسائل و ذرائع دیگری برای اظهار رأی شان و کسب اقتدار ناگزیر میسازند که بطور مسلم برای ملت ما به قیمت گرانتی تمام خواهد شد.

هـ- جلوگیری کامل از فعالیتهای تخریبکارانه گروه ها و دسته های سیاسی ای که به هویت و حیثیت اسلامی افغانستان باور ندارند و به آن ارج نمی گذارند و یا اقامه نظام غیراسلامی در این کشور مطمح نظرشان و هدف تلاشهای شان است و با وحدت ملی و سلامت کشور مخالفت می ورزند.

۴- حزب اسلامی افغانستان برای استقرار نظامی به مبارزه پرداخته که در جهات مختلف حیات فردی و اجتماعی مردم ما به این ارزش ها و اصول التزام داشته و این برنامه ها را روی دست خواهد داشت:

فصل اول

در بخش قانون

۱- قرآن عظیم الشان و احادیث گرانمایه پیامبر علیه السلام به به گونه قاطع و به الفاظ صریح و روشن منبع و مأخذ نخستین تمامی قوانین خواهد بود و در مسائل اجتهادی مطابق فقه حنفی عمل خواهد شد.

۲- اداره مقتدر و با صلاحیتی بوجود خواهد آمد تا هرچه زودتر همه قوانین و لوائح رسمی دولت را با روحیه اسلامی سازگار و هم آهنگ سازد.

۳- به محاکم شرعی صلاحیت کافی داده خواهد شد و استقلال کامل قوای قضائیه تضمین خواهد گردید.

۴- بمنظور تعمیم کلی همه احکام اسلامی لوائح و مقررات مربوط هرچه زودتر ترتیب و تصویب خواهند شد.

۵- تمام مواد جابرانه و ظالمانه قانونی که بوسیله آن محافل حاکمه حقوق شرعی و انسانی مردم را پامال نموده، آزادی آنها را سلب می نمایند، جلو

حق مسلم اظهار رأی را سد می کنند و بر تبلیغات جائز و مشروع پابندی ها وضع و موانع ایجاد می کنند؛ بطور کامل لغو می گردند.

۶- قوانین و مقرراتی تصویب خواهد شد که ذریعه آن هرچه زودتر جلو زنا، شراب خواری، قمار، فحشاء و تمامی انواع فساد اخلاقی گرفته شود. بساط رسانه های وابسته به اجانب و مبلغ فرهنگ بیگانه و دعوتگر به سوی اوباشگری و بی هویتی برچیده شده و از نشر و پخش کتب، مجلات و نشرات فاسدکننده جلوگیری می شود و نمایش فلم های فحش، مبتذل و فاسد به گونه قطعی و جدی منع می گردد.

۷- زنان و مردان تشویق می گردند تا لباس شان همآهنگ با شخصیت اسلامی شان و مطابق رهنمودهای شریعت باشد، زنان به حجاب اسلامی التزام داشته و مردان رهنمودهای شرعی در رابطه به لباس را مراعات کنند. حقوق شرعی و قانونی زنان احیاء گردیده و از تجاوز بر حقوق زن و مرد ممانعت می شود.

۸- در زمینه اصلاح و بهبود زندگی اجتماعی مردم و تنظیم سالم معاشره؛ قوانین و مقررات ضروری و لازمی وضع می گردد.

۹- امکان اعلان حکومتات ظالمانه نظامی بطور قاطع پایان می یابد.

۱۰- در مورد اعلان حالات اضطراری و ادامه حکومتهای نظامی شرائطی وضع خواهد گردید که اختیارات بی قید و شرط حکومتها در چوکات معقولی محدود گردد.

- ۱۱- محاکم سری و نظامی بطور کامل الغاء می گردد و محاکمات افسران نظامی و منسوبین اردو نیز تنها در محاکم قوای قضائیه صورت می گیرد.
- ۱۲- پارلمان کشور بر مبنای انتخابات آزاد و مستقیم بمیان خواهد آمد و اعضای آن از افراد با دیانت کشور متشکل خواهد بود.
- ۱۳- اصلاحات و ترامیمی در لوائح مربوطه محاکم به میان خواهد آمد که ذریعه آن مشکلات مردم بزودی رفع گردیده؛ در زمینه قضاوت عادلانه و منصفانه در اسرع وقت تسهیلات لازمی فراهم گردد.
- ۱۴- در مورد کسانی که پستهای دولتی به آنان سپرده می شود؛ این شرط در نظر گرفته می شود که وظائف محوله شانرا با کمال دیانت و تقوی ایفاء نموده و در زندگی شخصی شان پابندی به احکام اسلامی را مراعات نمایند، ارتکاب کبائر در چگونگی ترفیع و عنداللزوم در برطرفی مأمورین دولت اثر می گذارد.

فصل دوم

در ساحه اصلاحات مذهبی و اخلاقی

برنامه های حزب اسلامی افغانستان در زمینه اصلاحات مذهبی و اخلاقی مردم بشرح ذیل است:

۱۵- تمامی تدابیر لازمی بکار گرفته می شوند تا تسهیلات لازم برای ادای فریضه نماز فراهم گردد، از سهل انگاری ها و اهمال جلوگیری شود، برای مأمورین و کارکنان دولت تسهیلات کافی فراهم شود و اهتمام به ادای فرائض دینی بیش از توجه به ایفاء وظائف رسمی به اهمیت گرفته شود.

۱۶- در روشنائی احکام، آموزه ها و رهنمودهای دینی شرائطی فراهم خواهد شد تا احترام رمضان المبارک به گونه کامل مراعات گردد.

۱۷- در زمینه ادای فریضه حج تسهیلات لازم فراهم می گردد و تمام موانع ناجائز و ناروایی که اکنون در برابر مردم ایجاد گریده بطور کلی از میان خواهد رفت.

۱۸- نقش عمده ای که مساجد در سازندگی فرد و جامعه ایفاء می کند؛

بار دیگر احیاء خواهد شد، برای تأمین معیشت آبرومند امامان، خطیبان و سرپرستان مساجد انتظام مناسبی گرفته می شود.

۱۹- به منظور مساعد ساختن زمینه تعلیمات عالی اسلامی و بخاطر آگاهی مردم از رهنمودها، عقائد و ارشادات دینی؛ مساعی جمیله صورت می گیرد و سعی بعمل می آید که فرد فرد جامعه مسلمان ما علی الاقل از آن بخش هدایات دینی حتماً واقف شوند که دانستن و فهمیدن آن ضرورت مبرم زندگی روزمره هر فرد مسلمان است.

۲۰- بسط و توسعه منظم مدارس دینی و دارالحفاظ ها به نحوی صورت خواهد گرفت که مشکلات تربیه علماء و حفاظ قرآنکریم به سویه بهتر و عالی تری در داخل کشور رفع شود و تعقیب منظم تعلیمات اسلامی بطور رایگان در هر ولایت میسر گردد.

۲۱- با استفاده از تمامی راهها و ذرائع قانونی و با بکار گرفتن همه وسائل و امکانات دولت و با تمام قوا سعی بعمل می آید تا بساط فساد و بدکاری بر چیده شود و اسباب و وسائلی که ذریعه آن جرائم اخلاقی اشاعه و گسترش می یابند ریشه کن گردند.

۲۲- در جهت تربیه اخلاقی مردم و در زمینه اصلاح سالم روابط اخلاقی عامه و مروج؛ تدابیری اتخاذ می شود که در پرتو آن در ضمیر افراد مؤمن خوف الهی و احساس اطاعت و بندگی الله جل شأنه احیاء گردد، فرائض و مسؤولیت های ایمانی شانرا درک نمایند و جذب به حدود و احکام

شریعت در آنها هر چه بیشتر تقویه گردد، و در نتیجه جامعه اسلامی ما از رهگذر رشد سویه اخلاقی به مرحله ای برسد که خودداری و اجتناب از بدی و بدکاری و ادای فرائض اجتماعی تنها بر پایه نیروی قانون استوار نباشد.

۲۳- اعمار و ترمیم مساجد، تربیه علماء و حفاظ، تفویض مسؤولیت سنگین امامت به امامان شایسته و رفع مشکلات اقتصادی امامان مساجد از وظائف اهم اداره اوقاف بوده، إحاله رفع نیازمندی های مالی امام و مؤذن به نمازگزاران و اهالی منطقه در واقع تحقیر و بی احترامی به دین و دینداری محسوب می شود.

۲۴- اقلیت های نامسلمان مطابق احکام شریعت اسلامی از تمام حقوق جائز و شرعی شان مستفید می شوند و در باره آنها تمامی رهنمودهای اسلامی بطور کامل مراعات می گردند.

۲۵- دولت مکلف خواهد بود تا عناصر مرتد را مطابق احکام شریعت محاکمه و مجازات نماید.

فصل سوم

بخش تعلیم و تربیه

از نظر ما اهتمام و توجه جدی به تعلیم و تربیه اهمیت حیاتی دارد، برنامه های حزب اسلامی افغانستان در این ساحه حسب ذیل اند:

۲۶- برنامه های کنونی مؤسسات تعلیمی و اداره های تربیوی کشور که کاملاً فرسوده و بی ثمر است؛ از بنیاد و کاملاً اصلاح می گردند؛ مؤسسات موجود تعلیمی پاسخگوی نیازمندیهای جامعه افغانی نیستند، کاری بیش از این انجام نمی دهند که عده ای از افراد باسواد و قادر به خواندن و نوشتن تربیه کنند، اما از تقدیم افراد فنی، مبتکر، باتجربه و مجهز به پیشرفته ترین دستاوردهای علمی و تجربی عاجز اند، می آموزند آنهم به گونه خیلی ناقص؛ اما هنر پیاده کردن داشته های علمی شان را نیاموخته اند، به تربیه معنوی و دینی محصلین نیز اهتمام لازم صورت نمی گیرد. بالنتیجه در مؤسسات تعلیمی کنونی کشور خلای عمیق معنوی را شاهدیم، این خلای فکری زمینه نشو و نمای هر طرز فکر منحط و مردودی را در صفوف عناصر تحصیل کرده فراهم می کند.

مراحل مختلف نظام تعلیمی به نحوی عیار خواهند گردید که از سرآغاز تعلیم تا مراحل نهائی آن این ضرورت مبرم مطمح نظر باشد که مؤسسات تعلیمی کشور چنان اشخاص فنی تربیه نموده به جامعه تقدیم کنند که توأم با مهارت در فن و مسلک مشخص خویش از رهگذر معلومات اسلامی نیز در سطح کاملاً اطمینان بخشی قرار داشته؛ از احکام دینی فن مربوطه شان آگاه باشند. همچنان در مراحل مختلف این برنامه ها مضامینی تدریس خواهند شد که احساس اطاعت از اوامر و ارشادات الهی را در ضمیر افراد تحصیل کرده بخوبی پرورش دهند. تعلیم و تدریس تنها در دائره خواندن و آموختن علوم محدود نخواهد بود؛ بلکه تربیه روحی و اخلاقی در هر مرحله و در هر شعبه آن شامل خواهد بود؛ تا بدینترتیب کارکنانی را که مؤسسات تعلیمی کشور بجامعه تقدیم می نمایند دارای شخصیت بلند معنوی و اخلاقی بوده؛ تقوی، راستی و صداقت و ترس از محاسبه الهی مبنای شخصیت شان باشد.

۲۷- هر متعلم و دانش آموز مسلمان در دوران تعلیمات خود عقائد اسلامی و احکام و هدایات مربوط به زندگی روزمره افراد مؤمن را بطور تدریجی فرا می گیرد و از مرحله تلاوت قرآن تا سطح درک و فهم مفاهیم حیات بخش آن بالتدریج جلو می رود.

۲۸- مؤسسات عالی تحقیقات علمی غرض تحقیقات در بخشهای مختلف بمیان خواهند آمد، به تحقیقات در علوم اسلامی به پیمانه هرچه

وسيعترى بډل توجه خواهد شد.

۲۹- تدابير لازمی اتخاذ می گردند تا مشکل ادامه تعلیمات را برای متعلمین و دانش آموزان سهل و آسان سازد و شرائطی فراهم شود که احدی به علت عدم وسائل کافی از ادامه تحصیلاتش محروم نگردد.

۳۰- در تمامی کشور و با توجه به ضرورت و نیازمندی و امکانات دولت؛ مؤسسات تعلیم و تربیه گشایش می یابند.

۳۱- نظام موجوده تعلیم و تربیه مختلط که طی آن دختران و پسران در کنار هم به تحصیل می پردازند؛ بطور کامل تغییر نموده و جایش را به نظام غیرمختلط می گذارد.

۳۲- در مؤسسات و دوائر تعلیمی کشور فضای آزاد علمی ایجاد می گردد و پوهنتون ها در چهارچوب پالیسی تصویب شده از آزادی کاملی برخوردار می گردند.

۳۳- غرض تأمین شرائط بهتر زندگی برای استادان؛ قدمهای مؤثر و مثبت برداشته می شود و برای آنکه اشخاص ورزیده و مستعد به این سمت تشویق و ترغیب شوند؛ امتیازات مناسب اقتصادی برای شان منظور گردیده؛ معاشات استادان به نحوی تنظیم می شود که متکفل شرائط بهتر زندگی و در مستوی بلندتر به مقایسه سائر بخشها در کشور باشد.

۳۴- در زمینه پرورش و تربیه شایسته استادان اهتمام خاصی مبذول می

شود و سعی بعمل می آید تا استادان دلخواه به جامعه تقدیم گردند، استادانی که هم در رشته های اختصاصی شان شایستگی های لازم را دارا باشند و هم در امر تربیت اسلامی و اخلاقی شاگردان شان مربیون موفق باشند.

۳۵- در رابطه به تقرر استادان تنها اسناد علمی آنان مدار اعتبار قرار نمی گیرند بلکه به این موضوع نیز اهمیت خاصی داده می شود که به ارزشها و مبانی هویت اسلامی افغانستان متعهد و ملتزم بوده و از ناحیه سلوک و اخلاق شان اهلیت و توانمندی تربیه نسل جوان را داشته باشند.

۳۶- در برنامه های تعلیمی مؤسسات علمی کشور آموزشهای ضروری نظامی در نظر گرفته می شود تا نسل جوان در امر دفاع از دین و میهن آمادگی کافی داشته باشند.

۳۷- برنامه های درسی در مراحل مختلف آن به زبانهای رسمی کشور تعقیب می گردد و سعی بعمل می آید تا بهر کسی به لسان مادری اش تدریس شود. در زمینه انکشاف زبانهای غیررسمی تدابیر لازمی اتخاذ می گردند و به آموزش زبان عربی توجه خاصی مبذول می شود.

۳۸- مدیریت مؤسسات علمی به شخصیهایی تفویض می گردد که هم در بخش مربوطه مسلکی اند و هم مجهز به علوم دینی، و در عمل نماد تقوی و دیانت باشند؛ تا شخصیت خوب آنها بذات خود رهنمای عملی شاگردان باشد.

۳۹- تدابیری اتخاذ می گردد تا به افسران نظامی و افراد قوای عسکری دروس منظم جهاد اسلامی داده شود، روحیه ثبات، وفاداری و ایثار به آنان تلقین گردد، فهم، درایت و احساس علاقه به ملت و کشور در آنان پرورش و رشد یابد. در کنار تجهیز آنها با وسائل و تجهیزات نظامی؛ در زمینه تجهیز و آراستن شان با زیور معنویات و انباشته های علوم دینی و ارزشهای گرانمایه اسلامی سعی بلیغ بعمل می آید؛ تا اردوی کشور ما نیروی فعال محافظ نوامیس دینی و ملی بوده، آله دست استبداد نشود و چون سابق در خدمت زمامداران ملت ستیز و بیگانه پرست قرار نگیرد.

فصل چهارم

نظام اداری

تا زمانی که برای تطبیق برنامه های اصلاحی؛ اداره های سالمی تأسیس نگردند که مأمورین و کارکنان آنها متدین، وظیفه شناس و با اهلیت باشند؛ هرگز هیچ برنامه اصلاحی مفید و مثمر ثابت نخواهد شد. حزب اسلامی افغانستان در بخش اصلاح نظام اداری کشور برنامه های بشرح ذیل دارد:

۴۰- برای جلوگیری از رشوه ستانی ها، فریبکاری ها و قانون شکنی های دوائر حکومتی تدابیر مؤثری اتخاذ می گردند، تمام وسائل لازمی فراهم می شوند تا بالوسیله از شیوع مرض مهلك و خطرناك رشوه ستانی مخصوصاً در سطح مأمورین و کارکنان دولت به شدت جلوگیری شود.

۴۱- دراثنای تقرر مأمورین عالی رتبه دولتی در مناصب اهم و حساس؛ وضع مالی آنها و اقارب نزدیک شان تثبیت می گردد. سپس در جریان مأموریت شان به نحوی تحت مراقبت گرفته می شوند که افزایش و ازدیاد سرمایه و ثروت شان به پیمانهای نباشد که متناسب با عائدات جائز و

شرعی شان نبوده و تفاوت صریح و واضحی در آن نمایان گردد.

۴۲- آنده مأمورین دولت که وضع معیشت و امکانات مالی شان به گونه ای جلوه کند که با معاش آنها قابل مقایسه نبوده و یا دارایی و ثروتی بدست می آورند که مدارك جائز و شرعی آن معلوم نباشد؛ در اسرع وقت تحت بازپرس و تحقیق قرار گرفته؛ با معامله شرعی روبرو می شوند.

۴۳- اداره مستقلی بمنظور جلوگیری مأمورین دولت از توسل به ظلم و تعدی و استعمال بی مورد صلاحیت های اداری تشکیل می گردد، این اداره شکایات و اعتراضات عامه مردم را علیه مأمورین دولت استماع می نماید. در زمینه چگونگی کار اداره مذکور لوائح جداگانه تصویب می گردد.

۴۴- از مصارف بیجا و بی مورد دوائر دولتی به شدت جلوگیری و از تصرف ناروا در دارایی ملی ممانعت می شود.

۴۵- برای مأمورین دولت در اوقات رسمی یونیفورم مشخص ملی تعیین می گردد و بساط یونیفورم ها، نشانها و علائمی که در نتیجه نفوذ مدنیت فاسد غربی مروج گردیده؛ برچیده می شود.

۴۶- در رابطه به تحقیق و بررسی جرائم و در اثنای استنطاق مجرمین؛ استفاده از وسائل، ذرائع و اسلوب وحشیانه و ظالمانه ای که هم اکنون برخی از ادارات پولیسی به آن آغشته اند؛ بطور کامل از میان می رود.

۴۷- استفاده غیرقانونی و خلاف موازین اسلامی از شبکه های استخباراتی و جاسوسی و خفیه پولیس و مخصوصاً استخدام آنها غرض ایجاد فضای ترس و رعب میان مردم به گونه کامل ممنوع قرار می گیرد، این شبکه ها تنها در زمینه تعقیب جواسیس دشمن و مأمورین مفسد، انسداد کامل رشوت و در راه جلوگیری از جرائم بکار گرفته می شوند.

۴۸- سلوک وحشیانه و ناجائزی که هم اکنون با زندانیان بیچاره و بی دفاع در داخل زندان های کشور صورت می گیرد؛ کاملاً پایان می یابد و مطابق مقتضیات روش اسلامی دگرگونی های اساسی در آن رونما می گردد، زندانها مراکز اصلاح و تربیه عناصر مجرم خواهند بود و در آنجا اهلیت تأمین معیشت آبرومند و با شرف را کسب خواهند کرد.

۴۹- افزایش مناسب و ضروری در معاش مأمورین و مستخدمین دولت بمیان می آید. میزان این افزایش به اندازه ای خواهد بود که مشکلات اقتصادی مأمورین و مستخدمین دولت را بوجه احسن رفع نماید و جلو فرار استعداد ها را از کشور سد کند.

۵۰- دولت مؤظف خواهد بود که برای افراد نظامی معاش و معاوضه عادلانه تعیین نماید و برای خدمت نظامی کسانی را در قدم نخستین استخدام کند که برضاء و رغبت خویش جهاد مقدس اسلامی را از اشتغال به مصروفیت های دیگر تر جیح می دهند. همزمان با آن در زمینه تربیه نظامی سائر افراد نیز تدابیر لازمی اتخاذ می گردند.

۵۱- نیروهای نظامی کشور به نحوی بسط و توسعه می یابند که قادر به دفاع از میهن و تأمین امنیت در کشور بوده، به نیروی مستحکم و مطمئن دفاعی تبدیل گردند، سعی بعمل می آید که اردوی کشور تحت هیچگونه اثر و نفوذ نیروهای استعماری قرار نگیرد.

فصل پنجم

نظام اقتصادی

روابط و مناسبات موجود اقتصادی در جامعه ما که شالوده نظام اقتصادی کشور را تشکیل داده؛ بطور کامل بر پایه ظلم و بی عدالتی استوار است، این نظام تمامی مفاصد، مظالم و بی عدالتی های نظام ها و سیستم های غیراسلامی را در خود دارد، پالیسی ها و روشهای غلط اقتصادی حکومت غیراسلامی به این مفاصد و ادبار ابعاد بیشتر و فراختر بخشیده، تا زمانی که در نظام اقتصادی کشور تغییرات عمیق و بنیادی صورت نگیرد؛ اقامه و تحقق عدل و انصاف امکان پذیر نمی باشد.

باید تغییرات بنیادی مذکور در روشنایی اصول و رهنمودهای حیات بخش اسلامی تحقق یابد و در پرتو آن حقوق شرعی مردم تأمین گردد. رهنمودهای زندگی ساز اسلامی در بخش نظام اقتصادی ارزشها و احکام واضح و روشنی دارد و فقه اسلامی در این زمینه توضیحات کاملی بعمل آورده، نظام اقتصادی که ما خواهان تحقق آن هستیم بر پایه توضیحات روشن فقهی و اصول صریح و واضح اسلامی استوار می باشد.

سیاست اقتصادی نظام اسلامی بر مواد اساسی ذیل مشتمل می باشد:

الف: مراعات عدل و انصاف در تمامی ابعاد نظام اقتصادی.

ب: إمحای کامل أشكال گوناگون ظلم، بی عدالتی ها و استثمار ناجائز.

ج: ایجاد شرائط مناسب یکسان و مساعد کار و انتفاع برای همه مردم.

د: مبارزه پیگیر و دوامدار با فقر و گرسنگی و مساعی خستگی ناپذیر در راه فراهم کردن شرائطی که احدی از حقوق جائز و طبیعی اش محروم نگردد.

هـ: تصرف عاملانه و عادلانه در سرمایه های ملی و اجتماعی.

بمنظور رسیدن به اهداف فوق الذکر برنامه کار حزب اسلامی افغانستان در ساحه اقتصاد در چهار بخش آتی خلاصه می گردد:

اول- زراعت و مالداري

از مدت های طولانی به این سو که در نتیجه ادامه نظام ظالمانه و غیراسلامی در کشور؛ تفاوت ها و امتیازات ناروا و ناجائز در زمینه ملکیت زمین های زراعتی و انتفاع از آن رونما گردیده؛ در جهت إمحای کامل مظالم مذکور اقدامات شرعی ذیل روی دست گرفته می شود:

۵۲- ملکیت های ناروا و ناجائزی که در نتیجه تصرفات ظالمانه محافل حاکمه در اختیار اربابان زر و زور قرار گرفته؛ طبق اصول و مقررات

شرعی لغو گردیده؛ دوباره به مستحقین اصلی آن سپرده می شود.

۵۳- زمین های قابل زرع دولتی به زارعین بی زمین و به مالکانی که از ناحیه میزان اقتصادی زمین کافی در اختیار ندارند؛ بطور رایگان و در بدل اقساط سهل و آسان توزیع می گردد.

در رابطه به توزیع زمین؛ حق اولویت به اهالی مستحق مناطق مربوطه داده می شود؛ تدابیر لازمی اتخاذ می شود تا از تصرف آن به گونه ظالمانه و غیرقانونی و تصاحب آن توسط اشخاص غیرمستحق جلوگیری شود.

۵۴- قوانین و مقرراتی که شریعت اسلامی در باره زمینداری، زراعت و معاملات زرعی وضع نموده؛ در راستای مراعات کامل آن اهتمام جدی صورت می گیرد و جلو ربا و معاملات غیراسلامی بطور کامل گرفته می شود.

۵۵- در اثنای توزیع زمین های دولتی حتی الوسع کوشش به عمل می آید تا ملکیت زرعی هر دهقان و زارع به اندازه ای باشد که زندگی شرافتمندانه آنها را تأمین نماید.

۵۶- اقداماتی بعمل می آید تا قیمت مناسب و معقول حاصلات زرعی مستقیماً بدست کشاورزان و مالکان زمین قرار گیرد و برخی از منافع آنان در اثر دست بدست شدن آنها در کیسه سائر افراد فرو نریزد، مخصوصاً در باره زراعت پنبه.

۵۷- بمنظور انکشاف سالم زراعت؛ آلات و وسائل پیشرفته زراعتی، کود کیمیاوی بهتر و تخم اصلاح شده به قیمت مناسب و ارزان در اختیار دهقانان گذاشته می شوند.

۵۸- جهت همکاری و تعاون با دهقانان قرضه های تعاونی بدون سود به آنان داده می شود.

۵۹- بمنظور تحفظ، انکشاف، استعمال سالم و استفاده درست از جنگلات تدابیر لازمی اتخاذ می گردند؛ ولی به هیچ عنوانی چراگاههای مالداران و ملکیت های که احتیاجات روزمره مردم را رفع می سازند؛ قبض و استملاک نمی شوند.

۶۰- بجز مواردی که اصول اسلامی و پرنسیب های اقتصادی ایجاب میکند؛ زمین های حاصلخیز زراعتی بغرض مقاصد صنعتی و امثال آن مورد استفاده قرار نمی گیرد.

۶۱- به توسعه و رشد هر چه بهتر مالداران در کشور توجه اساسی مبذول می شود؛ بمنظور تشویق مالداران تسهیلات کافی برای آنان فراهم می گردد و بخاطر حفاظت درست چراگاهها اقدامات لازمی بعمل می آید.

۶۲- برای رفع مشکل قلت مواد ارتزاقی تدابیر اساسی ذیل اتخاذ می گردد:

الف: زمین های که برای زراعت مساعد اند؛ ولی بنابر دلائل نامعقول بائر

مانده؛ هرچه زودتر طرف استفاده قرار میگیرند.

ب: به منظور انکشاف اراضی زراعتی؛ زمین های بائر برای کشتکاری و زراعت مساعد می گردند.

ج- در زمینه تعمیر بندهای آب، حفر انهار و آبیاری دشت ها و اراضی حاصلخیز زراعتی مساعی جمیله بخرج می رود.

د- در بخش خرید و فروش و داد و ستد مواد ارتزاقی اقداماتی صورت می گیرد که از یکطرف جلو گرانی و قلت مواد ارتزاقی را سد کند و از سوی دیگر هم زارع و دهقان قیمت مناسب و دلخواه محصولات زراعتی اش را بدست آورد و هم مصرف کنندگان به قیمت مناسبی از آن استفاده کنند.

ه- در میزان حاصلات مواد ارتزاقی و تجارتی چنان توازن برقرار می گردد که در نتیجه آن از قلت مواد ارتزاقی جلو گیری شود.

۶۳- بخاطر ازدیاد عوائد دهقانان و به منظور پایان بخشیدن به بی کاری و بی روزگاری؛ صنائع دستی در دهات و محلات انکشاف می یابد.

دوم- تجارت و صنعت

ثروت ها و سرمایه هایی که در نتیجه پالیسی های غلط، ناجائز و ظالمانه حکومت غیراسلامی کشور ما در دست افراد معینی راکد مانده و مستمراً در کیسه آنان تراکم می یابد؛ به منظور بکار گرفتن آن در راه

تأمین منافع ملی اقدامات اصولی ذیل بعمل می آید:

۶۴- معاملات ربوی، قمار، بیع ناجائز، احتکار و سائر راههای ناجائز و ناروای کسب مال که شریعت اسلامی آنرا تحریم نموده؛ قانوناً لغو می گردند و تنها راه های حلال کسب مال به رسمیت شناخته می شوند.

۶۵- سرپرستی امور شرکت ها و بانک ها به نمایندگان منتخب شرکاء و سهم داران سپرده می شود.

۶۶- بخاطر تشویق، توسعه و انکشاف شرکت ها و کمپنی های کوچک و محدود توأم با در نظر داشت قرضه های تعاونی به آنها سائر اقدامات لازمی نیز صورت می گیرد.

۶۷- در زمینه تعیین نرخ محصولات صنعتی تدابیری اتخاذ می گردد که نه مالکین کمپنی ها متضرر شوند و نه مستهلکین.

۶۸- فابریکه ها و شرکت ها مکلف خواهند بود که صرفاً اشیاء و سامان ضروری از قبیل ماشین آلات، اموال صنعتی و غیره تولید کنند و از تولید اشیای غیرضروری و تجملی اجتناب ورزند.

۶۹- در تعاملات تجارتی و تولید محصولات صنعتی کشور اهمیت عمده و اساسی به موضوع رفع احتیاجات داخلی کشور داده می شود.

۷۰- تنها کنترل آن قسمت از صنائع کشور تحت اداره مستقیم دولت خواهد بود که نقش حیاتی داشته و تصرفات خصوصی در آن به منافع

اجتماعی صدمه می زند؛ در غیر آن ما طرفدار ملی کردن عام صنائع نمی باشیم.

۷۱- سیستم موجود بانکی، مطابق اصول اسلامی بر مبنای مضاربت و همکاری های تعاونی اصلاح می پذیرد.

۷۲- ما در راه آمادگی کامل برای دفاع از کشور؛ به صنعت اسلحه سازی به گونه جدی اهمیت می دهیم.

۷۳- غرض ایجاد صنائع مدرن و ثقیله تلاش و توجه جدی صورت می گیرد، و در جهت انکشاف و توسعه صنائع کوچک تدابیر لازمی اتخاذ می گردد، در این راه از تجارب سائر کشورها استفاده اعظمی صورت می گیرد.

۷۴- ما از برنامه توسعه و انکشاف صنائع به گونه متوازن و متناسب و در مناطق مناسب کشور طرفداری می نماییم و طرفدار آن نیستیم که به مناطق معین و خاصی اختصاص یابند.

۷۵- در رابطه به فعالیت هایی که برای صنعتی ساختن کشور براه می افتد؛ نسبت به (سرمایه) بدو اصل (کار) و (ضرورت) اهمیت زیاد داده می شود.

۷۶- دولت مکلف خواهد بود تا در جهت حمایه کامل از صنائع داخلی بر توريد اشیایی که در داخل به اندازه کافی تولید می گردند؛ پابندی جدی

وضع کند.

سوم- حقوق کار گران و مأمورین پایین رتبه

۷۷- نظام کنونی تعیین معاشات که از جهات متعددی غیر عادلانه است؛ به گونه تدریجی اصلاح می شود. در رابطه به تعیین معاشات دائماً این ضرورت مبرم مطمح نظر خواهد بود که هماهنگ با تغییر شرائط و اوضاع و با در نظر داشت قیم اشياء؛ پایین ترین معاش علی الاقل به اندازه ای باشد که ضروریات اولیه زندگی يك فامیل را تأمین کند. با صعود قیم اشیای ضروری؛ در میزان معاش تغییر و تزئید متوازن بعمل می آید.

۷۸- برای ملازمین و مأمورین پایین رتبه دولت تسهیلات کافی فراهم می شود تا مشکلات آنها از ناحیه تهیه مسکن، ادویه و تربیه و آموزش سالم فرزندان شان بوجه احسن مرفوع گردد.

در مورد تعیین معاش کارگران و مأمورین مربوط به صنائع کشور برنامه دولت به نحوی تنظیم می گردد که با در نظر داشت شرائط ماده (۷۷) این مرامنامه؛ کارگران و مأمورین در منافع فابریکه ها سهیم باشند؛ تا بدین ترتیب دلچسپی و توجه آنها به پیشرفت صنائع کشور بخوبی جلب گردد.

۷۹- قوانینی در رابطه به کار، سرمایه و کارگر تصویب می گردد که طی آن میان سرمایه و کار بر مبنای همکاری باهمی رابطه تعاونی بر قرار

شود و حقوق جائز کارگران به هیچصورتی پامال نگردد، سعی بعمل می آید تا در صورت بروز اختلافات میان کارگر و مالک فابریکه؛ طرق حل و فصل اسلامی قضیه جستجو و فیصله منصفانه صورت گیرد.

۸۰- حکومت از استخدام و بکار گرفتن جوانان کم سن جلوگیری نموده و در جهت نشو و نمای سالم کودکان اقدامات لازمی بعمل می آرد.

۸۱- سیستم کار مختلط زن و مرد در محل و دفتر واحد بطور کلی از میان می رود و در این زمینه اصول اسلامی به گونه جدی مراعات می شود.

۸۲- در حالت بیماری و در صورتیکه کارگران در جریان کار از ناحیه صحت متضرر می گردند؛ برای تداوی و علاج آنان انتظام مناسبی گرفته می شود و اگر در حوادث جریان کار بحدی متضرر شوند که امکان کار را از دست بدهند؛ در آنصورت معاوضه منصفانه به آنان تأدیه می گردد. در حالت تقاعد؛ معاش منظم و دوامدار تقاعدی برای شان مقرر می شود.

۸۳- حق مسلم هر فرد مبنی بر اینکه می تواند حقوق جائز و شرعی اش را مطالبه نماید؛ قانوناً تضمین می گردد.

دولت جداً احساس مسئولیت خواهد کرد تا به شکایات مردم رسیدگی نموده؛ از حقوق آنان دفاع نماید.

برنامه کار دولت در زمینه رسیدگی به شکایات مردم طوری تنظیم

می گردد که اعتراضات و شکایات مردم در اسرع وقت با سهل ترین طریقه شنیده شوند.

چهارم- اصلاحات عام اقتصادی

۸۴- تدابیر لازمی اتخاذ می شوند تا زکات، صدقات، عشر و ... از طرف حکومت جمع آوری گردیده؛ در موارد شرعی اش به مصرف برسند. وجوهات و محصولات که اساس شرعی ندارند؛ بطور کامل لغو می گردند. ۸۵- پالیسی اقتصادی کشور به اشتراك نمایندگان منتخب ملت ترتیب گردیده؛ بعد از تصویب مجلس شوری عملی می گردد.

۸۶- خزانه دولت به شکلی تصفیه خواهد شد که از هیچ رهگذری بر پایه اسهام و وجوه حرام استوار نباشد.

۸۷- سرمایه گذاری های ناجائز در موارد غیرشرعی ممنوع می گردند و از اسراف و مصارف بیجا و بی مورد جلو گیری بعمل می آید. مخصوصاً از مصارف ناروا در اعمار بناهای نمایشی خودداری می شود.

۸۸- عواملی که زمینه صعود تصنعی قیم و گرانی را فراهم می سازند پایان می یابند.

۸۹- بمنظور پایان بخشیدن به بیکاری و بی روزگاری مساعی جمیله و مؤثری براه می افتند.

۹۰- شرائطی مهیا می گردد که طی آن تداوی و معالجه با مصارف کم

میسر باشد.

۹۱- در جهت انکشاف و توسعه شفاخانه ها گامهای مؤثری برداشته می شود.

۹۲- برای اینکه افراد معلول، بیچاره، ناتوان و نابینا بسؤال و گدایی مجبور نگردند؛ ضروریات اولیه زندگی آنان با معاش از بیت المال تأمین می گردد. ضمناً تحت تربیه منظم دینی و آموزش حرفه های مناسب کاری گرفته می شوند.

فصل ششم

سیاست خارجی

در بخش تعیین سیاست خارجی کشور نیز تصرفاتی صورت می گیرند که همانند سیاست داخلی؛ از اساسات نجاتبخش اسلام مایه گرفته؛ بر اصول بنیادی کشور استوار باشد و مقتضیات آنرا برآورده سازد. برنامه حزب ما در زمینه سیاست خارجی بر نکات اساسی ذیل مشتمل است:

۹۳- ما علم مبارزه پیگیر در راه تحقق کامل حق و عدالت در جهان را دائماً برافراشته خواهیم داشت و با ظلم، تجاوز و ستمگری به شدت مبارزه خواهیم کرد.

در روابط و معاملات خویش بر صداقت و راستی پافشاری می ورزیم و دیگران را به مراعات صداقت و راستی توصیه می کنیم.

۹۴- ما از طرفداران جدی صلح و امنیت جهانی هستیم و برای تحقق آن از هیچگونه فداکاری دریغ نخواهیم ورزید. ولی از نظر ما تنها نبود جنگ مفهوم واقعی صلح و امنیت را افاده نمی کند؛ بلکه منظور ما از صلح و امنیت حالتی است که موازین حق و عدالت در تمام جهان قائم گردد و

در روابط ذات الیینی ملت ها چنان فضای مساعدی رونما گردد که طی آن بساط اختلافات و تشنجات بطور کامل برچیده شود و هیچکسی توانایی آنرا نداشته باشد که بر حقوق جائز دیگران تجاوز نماید و یا در قبال آرامی و پیشرفت دیگران موانع و مشکلات ایجاد کند.

معتقدیم که تحقق این هدف گرامی تنها در صورتی امکان پذیر است که به رهنمودها و ارزشهای اسلامی التزام صورت گیرد و نظام اسلامی در جهت تنظیم و رهبری تمامی ابعاد زندگی انسانی عملاً پذیرفته شود.

۹۵- ما اشکال گوناگون استعمار، استثمار و استبداد را جداً محکوم می نماییم و ادامه نظام استعماری را تخلف از مقتضای عدل و انصاف می شماریم، بقاء و موجودیت مظالم استعماری را عامل اصلی تشنجات، اختلافات و نا امنی ها می دانیم.

۹۶- مبارزه یکسان با استعمار شرق و غرب را وظیفه اساسی ملت ها دانسته؛ بمنظور پایان بخشیدن به آن تمامی نیروها و امکانات دست داشته خویش را بکار می گیریم.

۹۷- آنعده ملت های مظلوم و عقب نگهداشته شده ای که به نحوی از انحاء اسیر و محکوم استعمار اند؛ از تائید و همدردی ما در روشنایی اصول و هدیایات اسلامی برخوردار خواهند بود. مخصوصاً ملت های مسلمانی که استقلال و هویت اسلامی شان از سوی نیروهای استعماری

تهدید می گردد و با ظلم و تجاوز روبرو اند.

۹۸- ما برقراری مناسبات حسنه و متقابل و تحکیم روابط خوب تعاون و همکاری میان تمامی ملت های جهان را خواهانیم. ولی هرگز آماده نیستیم و به هیچ صورتی تحمل نخواهیم کرد که به عنوان برقراری روابط حسنه با دیگران از اصول و عقائد خویش انحراف و تنازل نموده؛ خدشه ای به منافع ملی ما وارد شود و یا به روابطی تن دهیم که در نتیجه آن آزادی و استقلال کشور و حاکمیت ملی ما متأثر گردد.

گذشته از همه مناعت اسلامی ما اجازه نمی دهد که مناسبات ما با یکی از کشور های جهان به نحوی تحکیم گردد که بالنتیجه عقائد و نظریات منحرف بیگانگان بداخل نفوذ نموده؛ دروازه های کشور بروی آنان باز و وظیفه تبلیغ و نشر افکار آنانرا به عهده بگیریم.

۹۹- از شامل شدن در بلاک های نظامی تحت قیادت نیروهای توسعه طلب جداً خودداری می ورزیم و نمی خواهیم کشور ما در مسابقات نیروهای بزرگ استعماری سهیم گردد.

۱۰۰- در قضایای بین المللی؛ قراردادهایی منعقد نه خواهد شد و مصوباتی پذیرفتنی نخواهد بود که با نصوص اسلامی مغایرت داشته باشند.

۱۰۱- در راه تحکیم روابط برادرانه و دوستانه با جهان اسلام؛ مساعی خستگی ناپذیر ما ادامه می یابد؛ به منظور این که کشور های اسلامی بر

محور اهداف مشترك پيوندهای نزديکی باهم برقرار سازند؛ بر ادامه مساعی جميله و مخلصانه تأکید می ورزيم.

در شرائط کنونی برای تضمین بقاء و استحکام جهان اسلام؛ در پی آنیم که احساس یگانگی، وحدت و اخوت میان مسلمانان احیاء گردد.

و بالآخره درموارد آتی تجویز و تصمیم مشترکی را برای کشورهای اسلامی لازم میدانیم:

الف: احیاء تهذيب و مدنیت اسلامی و جلو گیری از نفوذ مدنیت های غیراسلامی.

ب: سرمایه گذاری های مشترك در جهت انكشاف صنائع اسلحه سازی کشور های اسلامی؛ به پیمانهای که این کشورها بار دیگر از ناحیه اسلحه و تجهیزات نظامی متکی بخود گردند.

ج: برسمیت شناختن لسان عربی بحیث زبان بین المللی و مساعی مشترك در راه نشر و اشاعه هرچه وسیعتر آن.

د: ایجاد محکمه با صلاحیت بین المللی به منظور حل و فصل اختلافات ذات البینی کشور های اسلامی.

هـ: فراهم نمودن شرائط سهل و آسان رفت و آمدها میان کشور های اسلامی.

و: اتخاذ تدابیر لازمی بخاطر توسعه و انكشاف تجارت و داد و ستد مالی.

ز: و تعاون اساسی با اقلیت های مسلمانی که در کشورهای مختلف جهان
زیر بار ظلم و تجاوز قرار دارند.

ومن الله توفیق

إِنْ يَنْصُرْكُمْ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ * آل عمران: ١٦٠

اگر خداوند شما را یاری کند هیچ غالب شونده ای بر خود نخواهید داشت، و اگر شما را تنها بگذارد چه کسی پس از او شما را یاری خواهد کرد؟! و مؤمنان باید بر خدا توکل کنند.

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا *

النساء: ٥٨

یقیناً که خداوند به شما دستور می دهد که امانتها را به اهل آن بسپارید، و هنگامی که میان مردم داوری می کنید؛ عادلانه داوری کنید. بدون شك که خداوند شما را به بهترین اندرز پند می دهد، یقیناً که خداوند شنوای بیناست.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا * النساء: ۶۰

آیا به سوی کسانی توجه نکرده ای که می پندارند: آنان به آن چه بر تو نازل شده و بر آن چه پیش از تو نازل شده؛ ایمان دارند، در حالی که می خواهند غرض تحاکم و داوری به سوی طاغوت بروند؛ و حال آن که به آنان دستور داده شده که از طاغوت انکار کنند؛ و شیطان می خواهد که ایشان را به بیراهه روی عمیقی گمراه کند .

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا * النساء: ۶۵

پس، نه؛ به پروردگارت سوگند که آنان تا آنگاه ایمان نیاورده اند که تو را در مشاجرات ذات البینی شان داور و حکم بگیرند، سپس در رابطه به آن چه داوری کرده ای ملالی در نفس خود نیابند و با انقیاد کامل تسلیم باشند .